

ΙΔΡΥΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΜΑΙΟΣ 2015

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-28– ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΕ-28– ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**

2 Ιουνίου 2015

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Επόμενο δελτίο: **1 Ιουλίου 2015**

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-28, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ**Ε.Ε – ΕΥΡΩΖΩΝΗ: Αμετάβλητο και πάλι το οικονομικό κλίμα σε ΕΕ και Ευρωζώνη**

Το οικονομικό κλίμα τον Μάιο παραμένει αμετάβλητο σε σχέση με τον Απρίλιο, τόσο στην ΕΕ, όσο και την Ευρωζώνη, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται εκ νέου στις 103,8 και τις 106,4 μονάδες αντίστοιχα, πάνω από τα επίπεδα του μακροχρόνιου μέσου όρου του και στις δύο περιπτώσεις¹. Αναλυτικότερα στην **Ευρωζώνη**, η σταθεροποίηση του δείκτη είναι αποτέλεσμα της βελτίωσης των επιχειρηματικών προσδοκιών στις Υπηρεσίες, τις Κατασκευές και το Λιανικό εμπόριο, αλλά και της επιδείνωσης της καταναλωτικής εμπιστοσύνης για δεύτερο κατά σειρά μήνα. Οι προσδοκίες στη Βιομηχανία δεν καταγράφουν αξιοσημείωτες μεταβολές. Συγκεκριμένα, στη **Βιομηχανία** ο σχετικός δείκτης παρέμεινε επί της ουσίας αμετάβλητος τον Μάιο (+0,2), στις **Υπηρεσίες** αυξήθηκε ελαφρά (+0,8), στις **Κατασκευές** οριακά (+0,5), ενώ στο **Λιανικό εμπόριο** περισσότερο (+2,2). Ως προς την **καταναλωτική εμπιστοσύνη** στην Ευρωζώνη, σημειώνεται μικρή πτώση στο σχετικό δείκτη (-0,9), ενώ σε επίπεδο χωρών, οι συνολικές προσδοκίες βελτιώνονται ελαφρά στην Ολλανδία (+0,9), την Γερμανία (+0,5) και την Γαλλία (+0,7), ενώ αντίθετα περιορίστηκαν οριακά στην Ιταλία (-0,4) και παρέμειναν αμετάβλητες στην Ισπανία.

Στην **ΕΕ**, το οικονομικό κλίμα επίσης δεν μεταβάλλεται, με τις προσδοκίες στην Πολωνία να εξασθενούν (-1,5) και στο Ην. Βασίλειο να παραμένουν στα ίδια επίπεδα. Σε επίπεδο τομέων, στις Υπηρεσίες και το Λιανικό Εμπόριο το κλίμα βελτιώνεται, ενώ οι προσδοκίες των καταναλωτών επιδεινώθηκαν, κατ' ακολουθία των τάσεων της Ευρωζώνης. Στη Βιομηχανία το κλίμα βελτιώθηκε ελαφρώς περισσότερο σε σχέση με τη ζώνη του Ευρώ, ενώ στις Κατασκευές εξασθενεί σε σχέση με τον Απρίλιο. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνονται στις -2,6 και -3 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής βελτιώνονται ελαφρά και στις δύο ζώνες, ενώ οι εκτιμήσεις για τα επίπεδα παραγγελιών και ζήτησης επιδεινώνονται στην ΕΕ και οι εκτιμήσεις για τα αποθέματα υποδηλώνουν μικρή διόγκωση στην Ευρωζώνη.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι δείκτες προσδοκιών διαμορφώνονται στις +11 και +7,8 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης κερδίζουν έδαφος και στις δύο ζώνες, όπως συμβαίνει και στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση, αλλά μόνο στην ΕΕ.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώνονται στις +5,4 μονάδες στην ΕΕ και τις +1,4 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα μεταβάλλονται θετικά, περισσότερο στην ΕΕ, με τις εκτιμήσεις για τα αποθέματα να υποδηλώνουν αποκλιμάκωση και στις δύο ζώνες. Τέλος, άνοδο καταγράφει ο δείκτης των προβλέψεων για τις πωλήσεις τους επόμενους μήνες, εντονότερη στην ΕΕ.
- Στις **Κατασκευές**, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών κινείται στις -20 και -25 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών χάνουν έδαφος σε αμφότερες τις ζώνες, όπως συμβαίνει και με το ισοζύγιο στις προβλέψεις για την απασχόληση, περισσότερο δε στην ΕΕ.

¹ Οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών στη Γαλλία αναθεωρήθηκαν ελαφρά σε σύγκριση με το δελτίο Τύπου Απρίλιο, προκαλώντας οριακή αναθεώρηση προς τα πάνω για τη ζώνη του ευρώ ESI (σε 103,8).

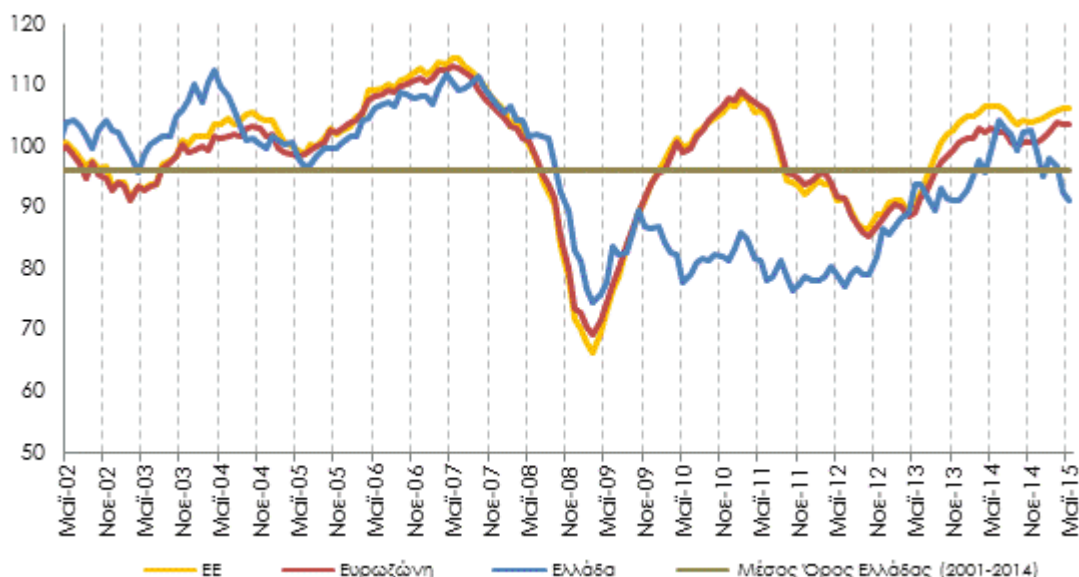
Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2014=100, εποχικά εξομαλυσμένα στοιχεία)¹

Περιοχή	Ακραίες τιμές ²		Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2014	2010	2011	2012	2013	2014				
ΕΕ-28	67,2 Μαρ-09	114,1 Ιουν-07	99,3	101,9	101,3	91,0	95,9	105,0				
Ευρωζώνη	70,0 Μαρ-09	113,5 Ιαν-01	98,6	101,4	102,2	90,8	93,8	101,3				
Ελλάδα	74,4 Μαρ-09	111,9 Απρ-04	96,3	82,3	81,0	80,3	90,8	99,5				
Περιοχή	2014											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-28	104,6	104,9	105,3	106,2	106,4	106,4	105,8	104,6	103,5	104,1	104,0	104,1
Ευρωζώνη	100,9	101,1	102,5	102,0	102,6	102,1	102,1	100,5	99,9	100,7	100,7	100,6
Ελλάδα	92,8	95,1	97,7	95,8	99,3	104,2	103,1	102,1	99,3	102,3	102,8	99,1
Περιοχή	2015											
	Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
ΕΕ-28	104,8	105,2	106,1	106,4	106,4							
Ευρωζώνη	101,5	102,3	103,9	103,8	103,8							
Ελλάδα	95,3	98,2	96,8	92,7	91,4							

¹ Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος είναι το σταθμισμένο άθροισμα των Δεικτών Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο, τις Υπηρεσίες και του Δείκτη Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης.

² Οι ακραίες τιμές αναφέρονται στην περίοδο 2001-2014, σε όλους τους πίνακες

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-28 και Ελλάδα (1990-2014=100, εποχικά εξομαλυσμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -4 και -5,5 μονάδες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη αντίστοιχα. Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού επιδεινώνονται στην ΕΕ, ενώ οι αντίστοιχες για την οικονομική κατάσταση της χώρας, την εξέλιξη της ανεργίας και την πρόθεση για αποταμίευση βαίνουν δυσμενέστερες και στις δύο ζώνες.

- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** (δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος) χάνει έδαφος στην ΕΕ (στις 15,2 από 20,4 μον.) και την Ευρωζώνη (στις 11,9 από 16,2 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων επιδεινώνονται και στις δύο ζώνες, όπως και οι προβλέψεις της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο, αλλά και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία της ζήτησης, μόνο στην ΕΕ όμως.

ΕΛΛΑΔΑ: Ελαφρώς δυσμενέστερο το οικονομικό κλίμα, περαιτέρω υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα επιδεινώνεται εκ νέου τον Μάιο και διαμορφώνεται στις 91,4 (από 92,7) μονάδες, στη χαμηλότερη επίδοση από τον Δεκέμβριο του 2013. Αυτή η νέα αρνητική εξέλιξη είναι αποτέλεσμα της έντονης επιδείνωσης των επιχειρηματικών προσδοκιών, κυρίως στις Υπηρεσίες και Κατασκευές, αλλά και της νέας υποχώρησης της καταναλωτικής εμπιστοσύνης. Σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, άλλωστε δεν σημειώθηκε κάποια θετική εξέλιξη στο ζήτημα της χρηματοδότησης της ελληνικής οικονομίας. Αντιθέτως, υπάρχουν κινήσεις εσωτερικού δανεισμού, με καθυστερήσεις στις οφειλές του Δημοσίου και χρησιμοποίηση των διαθέσιμων διάφορων οργανισμών του ευρύτερου δημοσίου τομέα, εξέλιξη που ασφαλώς συντελεί στη μείωση της ρευστότητας στην οικονομία. Ταυτόχρονα, η συνεχιζόμενη αβεβαιότητα αναφορικά με τη συμφωνία με τους εταίρους και δανειστές φαίνεται ότι έχει καθοριστική επίδραση στις προσδοκίες. Όπως έχει αναφερθεί από το IOBE κατ' επανάληψη τους τελευταίους μήνες, η παρατεινόμενη αβεβαιότητα πλήττει καίρια την οικονομική δραστηριότητα, γεγονός που ήδη αποτυπώθηκε και στα επίσημα στοιχεία για το ρυθμό μεταβολής της οικονομικής δραστηριότητας. Συνολικά πάντως πολίτες και επιχειρήσεις εξακολουθούν να βρίσκονται σε κατάσταση παρατεταμένης αναμονής, ώστε να αξιολογήσουν τις νέες συνθήκες που θα προκύψουν από πιθανή βραχυπρόθεσμη ή πιο μακροπρόθεσμη συμφωνία. Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, οι προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες κερδίζουν έδαφος, με το ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για τα αποθέματα να ενισχύεται και τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση να βελτιώνονται ελαφρά.
- στις **Υπηρεσίες**, οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα, αλλά και τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση βαίνουν δυσμενέστερες, ενώ αντίθετα οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων βελτιώνονται ελαφρά.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις βελτιώνονται, όπως και οι αντίστοιχες προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξή τους, ενώ και ο δείκτης των εκτιμήσεων για τα αποθέματα παρουσιάζει μικρή αποκλιμάκωση.
- στις **Κατασκευές**, καταγράφεται έντονη επιδείνωση στην προβλεπόμενη απασχόληση, η οποία υπερσκελίζει την άνοδο στις προβλέψεις για τις προγραμματισμένες εργασίες των επιχειρήσεων που παραμένουν έντονα δυσμενείς.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, εκείνες για την οικονομική κατάσταση της χώρας το επόμενο 12μηνο αλλά και την εξέλιξη της ανεργίας επιδεινώνονται, ενώ βελτιώνεται ελαφρά η πρόθεση για αποταμίευση.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: Ελαφρά βελτίωση προσδοκιών, πιο αισιόδοξες προβλέψεις για την παραγωγή

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία αυξάνεται ήπια τον Μάιο, στις 87,2 (από 84,6) μονάδες, χαμηλότερα σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό του επίπεδο (95,1 μονάδες). **Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, οι προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες κερδίζουν έδαφος, με το ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για τα αποθέματα να αυξάνεται και τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση να βελτιώνονται ελαφρά.** Αναλυτικά:

α) Σχετικά με το **επίπεδο παραγγελιών και τρέχουσας ζήτησης**, ο αρνητικός δείκτης αμβλύνεται σε σχέση με τον Απρίλιο, στις -28 (από -33) μονάδες, με το 35% (από 38%) των επιχειρήσεων να δηλώνουν χαμηλές για την εποχή παραγγελίες και το 7% (από 5%) να αναφέρει το αντίθετο.

β) Στις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, ο δείκτης κινείται υψηλότερα κατά 9 μονάδες τον Μάιο, στις +14, με το 28% (από 23%) των επιχειρήσεων να προβλέπει ανάκαμψη της παραγωγής το επόμενο τρίμηνο και το 14% (από 18%) μείωσή της.

γ) Στα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων**, το σχετικό ισοζύγιο αυξάνεται κατά 5 μονάδες, στις +19, με το 28% (από 22%) των επιχειρήσεων να αναφέρει υψηλά για την εποχή αποθέματα και το 9% να δηλώνει εκ νέου χαμηλά αποθέματα.

δ) Ως προς τους δείκτες που συνδέονται με την *εξαγωγική δραστηριότητα*, καταγράφονται κυρίως τάσεις εξασθένησης τον Μάιο σε σχέση με τον Απρίλιο, με τις **τρέχουσες εκτιμήσεις για τις εξαγωγές το τελευταίο τρίμηνο** (-9 από +7 μον. το ισοζύγιο) και τις **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και ζήτηση εξωτερικού** (-21 από -17 μον. ο δείκτης) να επιδεινώνονται, ενώ οι **προβλέψεις για εξαγωγές τους προσεχείς μήνες** δεν μεταβλήθηκαν (στις +12 μον. ο δείκτης).

ε) Το ισοζύγιο στις **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες** καταγράφει άνοδο 11 μονάδων και διαμορφώνεται στις +22 μονάδες, με το 12% (από 14%) των επιχειρήσεων να αναμένει μείωση πωλήσεων το επόμενο διάστημα και το 33% (από 25%) αύξησή τους. Οι εξελίξεις στις **τρέχουσες πωλήσεις** υποδηλώνουν επίσης μικρή άνοδο, με το δείκτη στις σχετικές εκτιμήσεις να κινείται στις -7 (από -9) μονάδες.

στ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** περιορίζονται αισθητά τον Μάιο, στους 3,7 (από 5,3) μήνες, ενώ στα ίδια επίπεδα με τον προηγούμενο μήνα κινείται το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** (67,1%).

ζ) Ο δείκτης **προβλέψεων για την απασχόληση** μεταβάλλεται θετικά, φθάνοντας στις +2 (από -7) μονάδες, με το 10% (από 13%) των επιχειρήσεων να προβλέπει πώση της απασχόλησης εντός του προσεχούς τριμήνου και το 12% (από 6%) άνοδο.

η) Αμετάβλητο στις -5 μονάδες παραμένει τον Μάιο το ισοζύγιο στις **προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών**, με το 83% των επιχειρήσεων να προβλέπει σταθερότητα τιμών το επόμενο τρίμηνο, όταν το 6% αναμένει εκ νέου άνοδό τους.

Σε επίπεδο βασικών τομέων, οι επιχειρηματικές προσδοκίες επιδεινώνονται τον Μάιο στα Κεφαλαιουχικά Αγαθά, ενώ κινούνται ελαφρώς ανοδικά στους υπόλοιπους τομείς. Αναλυτικά:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Καταναλωτικά Αγαθά** κερδίζει έδαφος τον Μάιο σε σχέση με τον Απρίλιο, κινούμενος στις 88,4 (από 84,4) μονάδες. Από τους βασικούς δείκτες, το ισοζύγιο παραγγελιών και εγχώριας ζήτησης βελτιώνεται οριακά (-21 από -23 μον.), ενώ και στην προβλεπόμενη παραγωγή, ο σχετικός δείκτης επανακάμπτει, μετά την αισθητή πτώση του Απριλίου (+20 από +3 μον.). Ο δείκτης των αποθεμάτων αυξάνεται (+24 από +18 μον.), ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία, το σύνολο των εξαγωγικών δεικτών κινείται πτωτικά τον Μάιο, με εντονότερη την υποχώρηση στις τρέχουσες εξαγωγές. Οι προβλέψεις για την απασχόληση βελτιώνονται, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις +8 (από -9) μονάδες, ενώ οι προβλέψεις για τις τιμές παραμένουν ελαφρώς αποπληθωριστικές (-6 από -3 μον. ο δείκτης).

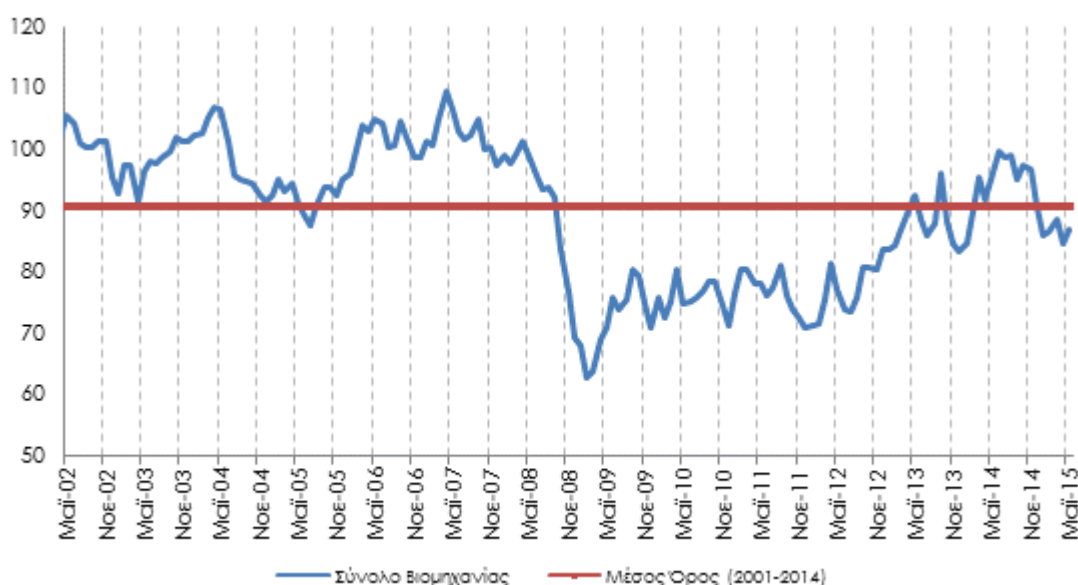
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

Τομέας	Ακραίες τιμές		Μέσος όρος								
	Min	Max	2001-2014	2010	2011	2012	2013	2014			
Βιομηχανία (1996-2006=100)	62,8 Φεβ-09	109,5 Απρ-07	90,9	75,8	76,9	77,2	87,8	94,6			
2014											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	Ο	N	Δ
84,7	89,9	95,5	91,9	95,1	99,9	98,9	99,1	95,3	97,4	96,9	90,6
2015											
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	Ο	N	Δ
86,1	86,6	88,8	84,6	87,2							

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις παραγωγής, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά** περιορίζεται περαιτέρω τον Μάιο σε σχέση με τον Απρίλιο, στις 78,6 (από 92,2) μονάδες. Από τις κύριες μεταβλητές, πτώση καταγράφεται στο ισοζύγιο των προβλέψεων για την παραγωγή (+3 από +22 μονάδες), με το ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και τη ζήτηση να χάνει επίσης έδαφος (-33 από -26 μονάδες) και το αντίστοιχο στις εκτιμήσεις για τα αποθέματα να διπλασιάζεται (στις +31 μονάδες). Στα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, πτωτικές είναι οι κυρίαρχες τάσεις στους

δείκτες για τις εξαγωγικές προοπτικές, με τις τρέχουσες εκτιμήσεις και προβλέψεις για τις εξαγωγές να επιδεινώνονται, ενώ και στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της απασχόλησης του κλάδου, το σχετικό ισοζύγιο μεταβάλλεται αρνητικά (στις -4 από +3 μον.). Στις τιμές, ο σχετικός δείκτης χάνει 10 μονάδες (στις -4), με το 90% των επιχειρήσεων να αναμένει εκ νέου σταθερότητα.

Άνοδο σημειώνει τον Μάιο ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ενδιάμεσα Αγαθά**, φθάνοντας στις 88,4 (από 82,4) μονάδες. Το ισοζύγιο των προβλέψεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής βελτιώνεται και διαμορφώνεται στις +10 (από +1) μονάδες, ενώ ως προς το ύψος των εκτιμημένων αποθεμάτων, ο σχετικός δείκτης αυξάνεται κατά μόλις 2 μονάδες, κινούμενος στις +10 μονάδες. Το ισοζύγιο των εκτιμήσεων για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση κερδίζει έδαφος, αν και παραμένει σε χαμηλά επίπεδα (-34 από -45 μον.). Στα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, πτωτική είναι η τάση στο δείκτη των εξαγωγικών προβλέψεων και εκτιμήσεων, ενώ σε ό, τι αφορά την απασχόληση του κλάδου, ο σχετικός αρνητικός δείκτης βελτιώνεται ελαφρώς, στις -5 (από -9) μονάδες, με το αρνητικό ισοζύγιο των τιμών να μετριάζεται επίσης, στις -4 (από -10) μονάδες.

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Μικρή επιδείνωση προσδοκιών, νέα κάμψη της απασχόλησης στις Ιδιωτικές Κατασκευές

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές παρουσιάζει ευμετάβλητη τάση από τις αρχές του έτους, με αποτέλεσμα τον Μάιο να επανέρχεται σε πτωτική πορεία, μετά τη μικρή ανάκαμψη του Απριλίου, και να διαμορφώνεται στις 57,5 (από 59,7) μονάδες, πολύ χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή του επίδοση (80,9 μονάδες). **Η πτώση του δείκτη εκπορεύεται από την έντονη επιδείνωση στην προβλεπόμενη απασχόληση, η οποία υπερ-αντισταθμίζει την άνοδο στις προβλέψεις για τις προγραμματισμένες εργασίες των επιχειρήσεων, οι οποίες παραμένουν έντονα δυσμενείς. Σε κλαδικό επίπεδο η πτώση εκπορεύεται από τις Ιδιωτικές Κατασκευές.** Αναλυτικά, ο αρνητικός δείκτης στις προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων κινείται στις -45 (από -56) μονάδες τον Μάιο, με το 60% (από 66%) των επιχειρήσεων να διατυπώνει απαισιόδοξες προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών του το επόμενο τρίμηνο και το 15% (από 10%) να αναφέρει το αντίθετο. Από την άλλη πλευρά, το ισοζύγιο προβλέψεων για την απασχόληση υποχωρεί στις -45 (από -30) μονάδες, με το 58% (από 45%) των ερωτηθέντων να προβλέπουν μείωση της απασχόλησης στον τομέα και το 13% (από 15%) άνοδο. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων καταγράφει έντονη πτώση (-51 από -39 μον.), ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας περιορίζονται στους 9 (από 11,5). Στο πεδίο των τιμών, το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο μεταβάλλεται οριακά (στις -22 από -20 μον.), ενώ τέλος, αυξάνεται ήπια, στο 10% (από 7%), το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, το 24% επισημαίνει τη χαμηλή ζήτηση, το 38% την ανεπαρκή χρηματοδότηση και το 27% τη γραφειοκρατία, τον έντονο ανταγωνισμό κ.α. ως τα βασικότερα εμπόδια στη λειτουργία τους.

Αναλυτικά στους επιμέρους κλάδους:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** υποχωρεί αισθητά τον Μάιο, φθάνοντας στις 38,7 (από 52,6) μονάδες, χαμηλότερα έναντι της αντίστοιχης περυσινής του επίδοσης (57,6 μονάδες). Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, η μικρή άνοδος του χαμηλού ισοζυγίου στις προβλέψεις για το επίπεδο προγραμματισμένων εργασιών (στις -47 από -51

μονάδες) δεν καταφέρνει να αντισταθμίσει την περαιτέρω έντονη πτώση των προβλέψεων για την απασχόληση του κλάδου (στις -28 από -41 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Σε ό, τι αφορά τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία εργασιών των επιχειρήσεων χάνουν οριακά έδαφος (-26 από -24 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ οι μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας αυξάνονται στους 5,7 (από 4,9). Στις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες εξομαλύνονται, με το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο να αμβλύνεται στις -28 (από -42) μονάδες. Τέλος, υποχωρεί οριακά, στο 11%, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δεν αναφέρουν προσκόμματα στη λειτουργία τους, με το 44% των ερωτηθέντων να δηλώνουν ως βασικότερο εμπόδιο τη χαμηλή ζήτηση, το 21% την ανεπάρκεια χρηματοδότησης και το ¼ τους υπόλοιπους παράγοντες.

Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Κατασκευές (1996-2006=100)		Min	Max	2001-2014	2010	2011	2012	2013	2014		
		26,3 Μαρ-11	123,8 Σεπ-03	78,7	47,4	34,2	43,2	65,0	80,4		
2014											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
75,2	80,4	83,2	81,3	80,9	84,2	84,1	84,0	72,4	89,4	69,6	80,7
2015											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
67,4	71,9	55,8	59,7	57,5							

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**, μετά την ανάκαμψη του Απριλίου, διατηρείται τον Μάιο σχεδόν αμετάβλητος, στις 63,5 (από 62,6) μονάδες, επίπεδο όμως το οποίο είναι πολύ χαμηλότερο σε σχέση με το αντίστοιχο περυσινό (91,2 μονάδες). Ως προς την προγραμματισμένη δραστηριότητα του κλάδου, ο σχετικός δείκτης κερδίζει 12 μονάδες, κινούμενος στις -45, με το 62% (από 69%) των επιχειρήσεων να προβλέπει μείωση και ένα 17% (από 12%) αύξηση. Στις προβλέψεις για την απασχόληση καταγράφεται αντίθετα αρνητική

μεταβολή των 10 μονάδων στο σχετικό ισοζύγιο (στις -38 μονάδες), με το 54% (από το 45%) των επιχειρήσεων να αναμένουν μείωση των θέσεων εργασίας το επόμενο χρονικό διάστημα και εκ νέου ένα 16% άνοδο. Από τις υπόλοιπες μεταβλητές, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες εργασίες των επιχειρήσεων επιδεινώνονται (-57 από -42 μονάδες το ισοζύγιο), ενώ στις τιμές, η αποπληθωριστική τάση εντείνεται ελαφρά (στις -21 από -16 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Τέλος, αυξάνεται ήπια στο 9% (από 6%) το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ανεμπόδιστη επιχειρηματική λειτουργία, ενώ το 19% αναφέρει τη χαμηλή ζήτηση, το 42% την ελλιπή χρηματοδότηση και το 28% τους υπόλοιπους τρέχοντες παράγοντες, ως τα κυριότερα επιχειρηματικά κωλύματα.

ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Βελτίωση προσδοκιών, κυρίως όμως στα Τρόφιμα και στα Πολυκαταστήματα

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** βελτιώνεται τον Μάιο, κινούμενος στις 94 (από 87,9) μονάδες, σε υψηλότερα μάλιστα επίπεδα σε σχέση με τα αντίστοιχα περσινά (86,2 μονάδες). **Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις βελτιώνονται, όπως και οι αντίστοιχες προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη τους, ενώ και ο δείκτης των εκτιμήσεων για τα αποθέματα παρουσιάζει μικρή αποκλιμάκωση. Σε κλαδικό επίπεδο όμως γίνεται φανερό ότι η άνοδος προέρχεται κατά βάση από τα Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός και τα Πολυκαταστήματα.** Αναλυτικά, οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις τους αλλάζουν τάση, με το σχετικό δείκτη να κινείται πλέον σε θετικό έδαφος στις +2 (από -9) μονάδες και το 37% (από 28%) των επιχειρήσεων να αναφέρει αυξημένες πωλήσεις. Αλλά και οι προβλέψεις για την εξέλιξη των πωλήσεων το επόμενο τρίμηνο βελτιώνονται, με το σχετικό δείκτη να γίνεται επίσης θετικός στις +6 μονάδες (από -1 μονάδες τον προηγούμενο μήνα). Στις εκτιμήσεις για τα αποθέματα, ο δείκτης διαμορφώνεται ελαφρώς χαμηλότερα, στις -3 μονάδες, λόγω ρευστοποιήσεων κατά την περίοδο των εκπτώσεων, ενώ το αρνητικό ισοζύγιο στις παραγγελίες προς προμηθευτές διευρύνεται ελαφρά (στις -7 μον.. Στις προβλέψεις για την απασχόληση, ο σχετικός δείκτης διαμορφώνεται εκ νέου στις -3 μονάδες, με το συντριπτικό 92% των επιχειρήσεων όμως να προβλέπει σταθερότητα. Τέλος, ως προς τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη των τιμών, το σχετικό ισοζύγιο μεταβάλλεται οριακά και ισοσκελίζεται, με το 73% (από 82%) των επιχειρήσεων να αναμένουν αμετάβλητες τιμές.

Οι εξελίξεις σε επιμέρους κλάδους του Λιανικού εμπορίου είναι οι εξής:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός** βελτιώνεται σημαντικά τον Μάιο, κινούμενος στις 102,5 (από 81) μονάδες, υψηλότερα και σε σύγκριση με τα περυσινά επίπεδα (85,7 μον.). Οι τρέχουσες πωλήσεις εμφανίζονται πολύ βελτιωμένες, με το σχετικό δείκτη να επανέρχεται σε θετικά επίπεδα (+21 από -5 μον.), ενώ επεκτείνεται σημαντικά και το θετικό ισοζύγιο πωλήσεων της επόμενης περιόδου (στις +39 από +2 μον.). Στις εκτιμήσεις για τα αποθέματα, ο δείκτης κινείται πτωτικά, στις -5 (από +8) μονάδες, ενώ ενισχύονται και οι θετικές προβλέψεις για τις παραγγελίες προς προμηθευτές (+20 από -1 μον.). Στις προβλέψεις για την εξέλιξη της απασχόλησης του κλάδου καταγράφεται σταθερότητα (στις -2 μον. ο δείκτης), ενώ τέλος, στις τιμές, ο σχετικός δείκτης ανέρχεται στις +6 (από -7) μονάδες, με ένα 25% (από 12%) να προβλέπει αύξησή τους.

Πτωτικά κινείται ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, ο οποίος φθάνει στις 66,7 (από 85,5) μονάδες, επίδοση πολύ χαμηλότερη σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή (100,4 μον.). Από τα βασικά στοιχεία δραστηριότητας, το αρνητικό ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις διευρύνεται σημαντικά (στις -60 από -22 μον.), εξέλιξη ανάλογη με εκείνη στις βραχυπρόθεσμες προβλέψεις των πωλήσεων (-28 από -3 μον. το σχετικό ισοζύγιο). Στα αποθέματα καταγράφεται μικρή αποκλιμάκωση στο σχετικό θετικό δείκτη (στις +10 από +16 μον.), ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, οι αρνητικές προβλέψεις σχετικά με τις παραγγελίες προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο πολλαπλασιάζονται (-43 από -13 μον. το ισοζύγιο), με τις προβλέψεις για την απασχόληση να χάνουν επίσης αισθητά έδαφος (-38 από +7 μον. ο δείκτης). Τέλος, στις τιμές, το 75% των επιχειρήσεων αναμένει σταθερότητα και οι υπόλοιπες μείωση το επόμενο διάστημα.

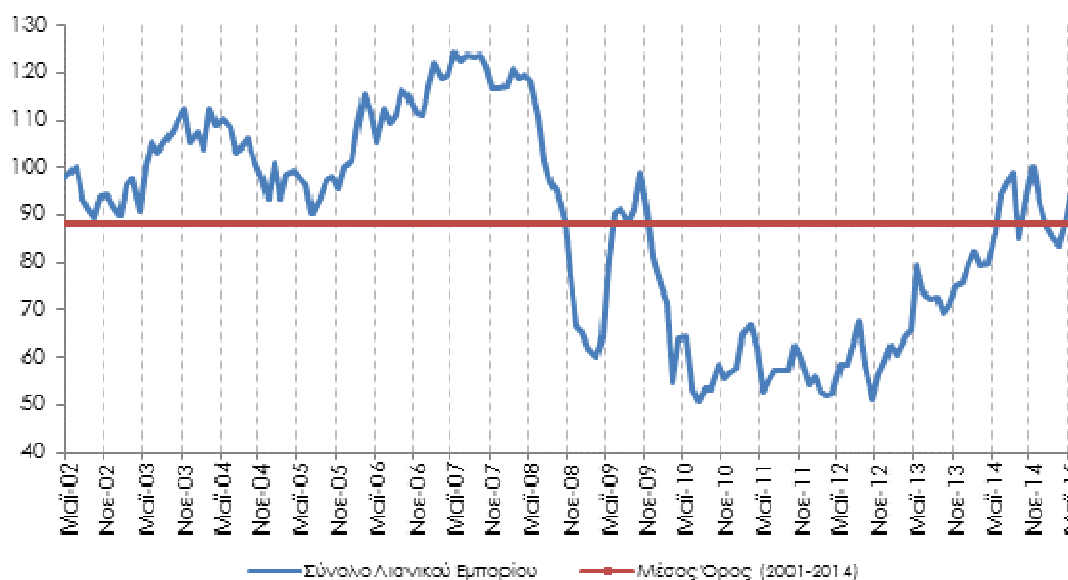
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος						
Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)		Min	Max		2001-2014	2010	2011	2012	2013	2014	
		50,8 Ιούλ-10	124,3 Μαι-07		88,4	59,2	58,9	57,1	70,2	89,1	
2014											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
79,9	82,4	79,5	80,1	86,2	94,4	96,8	98,8	84,8	93,9	100,3	92,6
2015											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
88,0	88,8	83,6	87,9	94,0							

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για τις πωλήσεις και τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού** καταγράφουν μικρή άνοδο τον Μάιο σε σχέση με τον Απρίλιο, με το συνολικό δείκτη να κερδίζει 5 μονάδες και να διαμορφώνεται στις 86,9 μονάδες, σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με τα αντίστοιχα περσινά (76,7 μον.). Ο αρνητικός δείκτης στις εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις αλλάζει τάση και γίνεται θετικός (+5

από -6 μον.), ενώ ελαφρώς βελτιωμένες – αν και απαισιόδοξες - είναι οι προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου (στις -14 από -19 μον. ο σχετικός δείκτης). Το ισοζύγιο των αποθεμάτων παραμένει στα ίδια επίπεδα (+2 μον.), ενώ ο αρνητικός δείκτης των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο βελτιώνεται σημαντικά (στις -17 από -47 μον.). Οι προβλέψεις για την απασχόληση κερδίζουν ελαφρά έδαφος (στις -16 από -19 μον. ο δείκτης), ενώ τέλος ως προς τις τιμές, ο ισοσκελισμένος δείκτης μειώνεται στις -14 μονάδες, με το 1/4 (από 14%) των επιχειρήσεων να αναμένουν μείωση τιμών.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά** κινείται πτωτικά τον Μάιο, στις 99,6 (από 104,9) μονάδες, σε επίπεδο μάλιστα ελαφρώς χαμηλότερο έναντι του αντίστοιχου περυσινού (116,1 μονάδες). Οι αισιόδοξες εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου εξασθενούν ελαφρά, φθάνοντας στις +3 (από +8) μονάδες, όπως και οι προβλέψεις για τις πωλήσεις της επόμενης περιόδου (στις +5 από +16 μον.). Στα αποθέματα, το οριακά αρνητικό ισοζύγιο διατηρείται, ενώ οι προβλέψεις για την απασχόληση είναι οριακά αρνητικές (-1 από +5 μον. το σχετικό ισοζύγιο), με το 18% των επιχειρήσεων να αναμένει μείωσή της το επόμενο διάστημα και το 16% άνοδο. Στις παραγγελίες προς προμηθευτές, το σχετικό θετικό ισοζύγιο των +19 μονάδων καταρρακώνεται στις -7, ενώ τέλος, στις τιμές, η πλειονότητα των επιχειρήσεων (82%) προβλέπει σταθερότητα το επόμενο διάστημα και ένα 16% (από 5%) άνοδο.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Πολυκαταστήματα** βελτιώνονται και τον Μάιο σε σχέση με τον Απρίλιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 105,9 (από 89,3) μονάδες, σε υψηλότερα επίπεδα σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή τιμή του (67,3 μον.). Σε σχέση με τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις είναι πολύ θετικές, με το δείκτη να κινείται στις +38 μονάδες, ενώ και ο δείκτης στις πωλήσεις της επόμενης περιόδου βελτιώνεται αισθητά (+24 από +7 μον.), με το ισοζύγιο στα αποθέματα να μην μεταβάλλεται (-1 μονάδα). Από την άλλη πλευρά όμως, οι παραγγελίες προς προμηθευτές διαμορφώνονται σε ελαφρώς χαμηλότερα επίπεδα (+1 από +4 μον. το ισοζύγιο), ενώ οι προβλέψεις για την απασχόληση μεταβάλλονται οριακά, ισοσκελίζοντας το σχετικό ισοζύγιο. Τέλος, πτωτικά κινείται ο δείκτης των τιμών (στις -16 από +3 μον.), με το 76% να αναμένει σταθερότητα.

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Επιδείνωση επιχειρηματικών προσδοκιών, μειωμένη ζήτηση

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** υποχωρεί τον Μάιο σε σχέση με τον Απρίλιο, φθάνοντας στις 70 (από 73,1) μονάδες, χαμηλότερα συγκριτικά και με την αντίστοιχη περυσινή του επίδοση (84,2 μον.). **Από τις επιμέρους μεταβλητές του δείκτη, οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα, αλλά και τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση βαίνουν δυσμενέστερες, ενώ οι ήδη αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων βελτιώνονται απλώς ελαφρά. Σε κλαδικό επίπεδο, η επιδείνωση εκπορεύεται από όλους τους κλάδους, εκτός από τα Ξενοδοχεία – Εστιατόρια – Τουριστικά Πρακτορεία, στα οποία καταγράφεται σταθερότητα.** Αναλυτικότερα, ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων κερδίζει 6 μονάδες και διαμορφώνεται στις -7 μονάδες, ενώ αντίθετα, πτωτικά κινείται το ισοζύγιο των εκτιμήσεων για την τρέχουσα ζήτηση (-17 από -11 μον.) και εκείνο των προβλέψεων για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου (-14 από -3 μον.) Σε όρους απασχόλησης, οι αρνητικές προβλέψεις εντείνονται (στις -16 από -6 μον. ο δείκτης), με το 27% των επιχειρήσεων να

αναμένει μείωση των θέσεων εργασίας και μόνο το 11% άνοδο. Στις τιμές καταγράφεται ελαφρά διεύρυνση των αποπληθωριστικών προσδοκιών, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -12 (από -8) μονάδες, ενώ τέλος, ένα 18% των επιχειρήσεων δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία. Από τις υπόλοιπες, το 32% επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του και από ένα 25% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και λοιπούς παράγοντες, όπως η ύφεση, η καθυστέρηση εισπράξεων Δημοσίου, η ανεπάρκεια ρευστότητας, η υψηλή φορολογία κ.α.

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών έλαβαν χώρα οι εξής βασικές μεταβολές:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια – Τουριστικά Πρακτορεία** τον Μάιο δε μεταβάλλεται επί της ουσίας σε σχέση με τον Απρίλιο, καθώς κινείται στις 100,4 (από 99,6) μονάδες, σε παραπλήσιο επίπεδο έναντι του αντίστοιχου περυσινού (102,4 μον.). Από τους βασικούς δείκτες, οι εκτιμήσεις για την πορεία της τρέχουσας κατάστασης των επιχειρήσεων βελτιώνονται (+21 από +6 μον. ο δείκτης), όπως συμβαίνει και με το ισοζύγιο για την τρέχουσα ζήτηση (+5 από +1 μον.). Αντίθετα, οι προβλέψεις της βραχυπρόθεσμης ζήτησης επιδεινώνονται (+7 από +23 μον. ο δείκτης), ενώ και οι προβλέψεις για την απασχόληση χειροτερεύουν (+5 από +25 μον. ο δείκτης), με το ισοζύγιο των τιμών να διαμορφώνεται στις +2 (από +18) μονάδες. Τέλος, παραμένει στο 30% το ποσοστό των επιχειρήσεων που αναφέρει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 38% να κρίνει ως βασικό επιχειρηματικό εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης, το 11% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και ένα 19% άλλους παράγοντες.

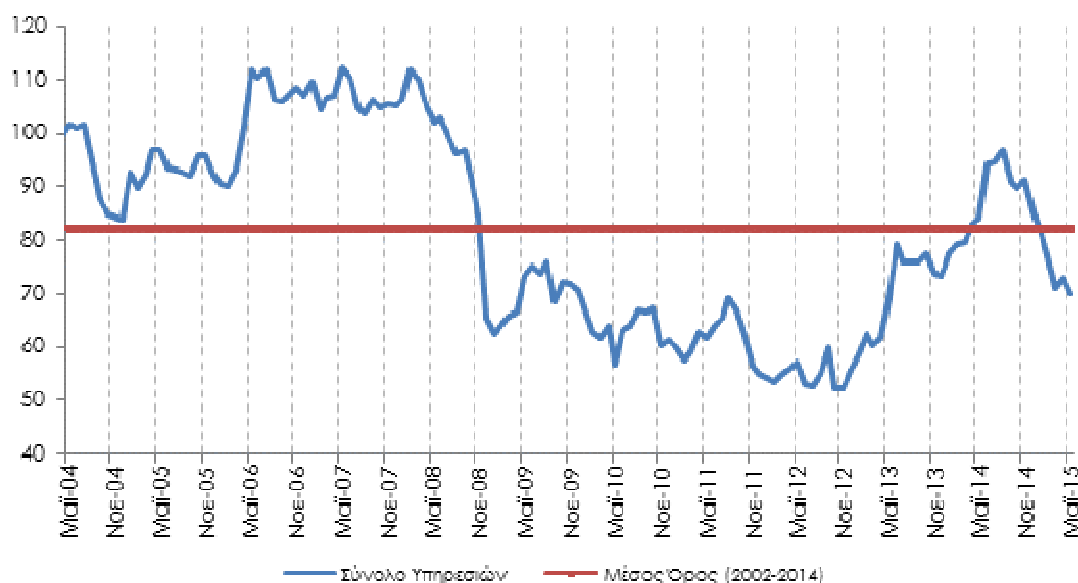
Υποχώρηση καταγράφει ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες), κινούμενος κατά 10 μονάδες χαμηλότερα, στις 59,8, σε ανώτερο πάντως επίπεδο σε σύγκριση με το αντίστοιχο περυσινό (68,8 μον.). Οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων επιδεινώνονται αισθητά (-30 από -8 μον. ο δείκτης), ενώ έντονη είναι και πάλι η πτώση που καταγράφεται στις εκτιμήσεις της τρέχουσας ζήτησης (-7 από +8 μον. το ισοζύγιο). Ο δείκτης στις προβλέψεις της βραχυπρόθεσμης ζήτησης παραμένει στα ίδια επίπεδα (-26 μον.), ενώ στις προσδοκίες για την απασχόληση καταγράφεται μικρή επιδείνωση (-19 από -13 μον. ο δείκτης). Ως προς τις προβλέψεις των τιμών, το 1/5 (από 1/4) των επιχειρήσεων αναμένει μείωσή τους και το 78% (από 71%) σταθερότητα, ενώ τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων του κλάδου που δηλώνουν ανεμπόδιστη επιχειρηματική λειτουργία αυξάνεται στο 30% (από 17%), με το 52% των επιχειρήσεων να αναφέρουν την ανεπαρκή ζήτηση ως σημαντικότερο πρόσκομμα, το 4% τα ανεπαρκή κεφάλαια χρηματοδότησης και το 15% άλλους παράγοντες.

Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Τομέας		Ακραίες τιμές			Μέσος όρος							
		Min	Max	2002-2014	2010	2011	2012	2013	2014			
Υπηρεσίες (1998-2006=100)		53,4 Φεβ-12	122,5 γ' τρίμ. 01	83,1	63,6	61,7	54,8	70,4	87,2			
2014												
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
77,3	79,3	79,8	83,0	84,2	94,2	94,5	96,9	90,8	89,8	91,3	85,3	
2015												
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
81,2	77,0	71,0	73,1	70,0								

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες (1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Οριακή είναι και πάλι η πτώση στο δείκτη επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες** τον Μάιο, φθάνοντας στις 41,1 (από 42,3) μονάδες, σε χαμηλότερα επίπεδα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο (64,5 μονάδες). Στους βασικούς δείκτες, το ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων δεν μεταβάλλεται από τις -42 μονάδες, ενώ στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση καταγράφεται μικρή αρνητική μεταβολή (στις -56 από -51 μον. το ισοζύγιο). Αμετάβλητος παραμένει και ο δείκτης προβλέψεων για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση (-41 μον.), αλλά και το ισοζύγιο στις προβλέψεις για την απασχόληση (-43 μον.). Οριακή είναι στις προβλεπόμενες μεταβολές στις τιμές, η άμβλυνση του αρνητικού ισοζυγίου (στις -20 από -22 μον.), ενώ τέλος, μόλις ένα 8% των επιχειρήσεων δηλώνει εκ νέου ακώλυτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 28% να αναφέρει την ανεπάρκεια ζήτησης, το 46% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και ένα 16% την οικονομική συγκυρία ως τα βασικότερα προσκόμμάτα του.

Πτωτικά κινείται εκ νέου ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στην **Πληροφορική και Ανάπτυξη Λογισμικού** τον Μάιο, ο οποίος διαμορφώνεται στις 53,9 (από 58,2) μονάδες, χαμηλότερα από τα επίπεδα του αντίστοιχου περσινού μήνα (88,9 μον.). Οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων ενισχύονται, με το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -28 (από -17) μονάδες και τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση να επιδεινώνονται επίσης (-40 από -25 μον. το σχετικό ισοζύγιο). Αντίθετα, οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση βελτιώνονται (-12 από -21 μον. το ισοζύγιο), ενώ οι προβλέψεις για την απασχόληση κερδίζουν έδαφος (-16 από -33 μον. το ισοζύγιο) και οι αποπληθωριστικές προσδοκίες για τις τιμές διατηρούνται (-24 από -29 μον. ο δείκτης). Τέλος, το 1/3 (από 1/4) των επιχειρήσεων δηλώνει ακώλυτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 41% να επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης, το 13% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και ένα 8% την ανεπάρκεια εργατικού δυναμικού ως βασικά προσκόμματα στη λειτουργία τους.

Νέα επιδείνωση καταγράφεται στις επιχειρηματικές προσδοκίες στις **Χερσαίες Μεταφορές**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 76,9 (από 87,6) μονάδες, σε επίπεδο ανώτερο πάντως

έναντι του αντίστοιχου περυσινού (87,3 μον.). Από τις κύριες μεταβλητές του δείκτη, αίρεται η αποδυνάμωση του Απριλίου στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα δραστηριότητα, με το σχετικό ισοζύγιο να επανέρχεται σε θετικό πεδίο τιμών (+14 από -4 μον.), ενώ αντίθετα, οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση επιδεινώνονται αμφότερες (-44 από -19 και +7 από +39 μον. αντίστοιχα οι δείκτες). Στις υπόλοιπες μεταβλητές, στα ίδια, θετικά επίπεδα παραμένουν οι προβλέψεις για την απασχόληση (+9 μον. το ισοζύγιο), με το 32% (από 36%) των επιχειρήσεων να αναμένει μείωσή της και το 41% (από 46%) άνοδο. Ως προς τις τιμές, και πάλι σχεδόν ομόφωνα οι επιχειρήσεις αναμένουν σταθερότητα, ενώ τέλος, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ανεμπόδιστη επιχειρηματική λειτουργία παραμένει στο 14%. Από τις υπόλοιπες, το 34% επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως βασικότερο εμπόδιο, ενώ ένα 32%, επισημαίνει την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης, εργατικού δυναμικού.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

Νέα, μικρή επιδείνωση των προσδοκιών των καταναλωτών

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης υποχωρεί τον Μάιο για δεύτερο συνεχόμενο μήνα, στις -43,6 (από -40,5 τον Απρίλιο) μονάδες. **Παρότι οι προσδοκίες των νοικοκυριών είναι λιγότερο απαισιοδόξες από ότι πριν ένα χρόνο, εντούτοις το μεγαλύτερο μέρος της μετεκλογικής βελτίωσής τους έχει απωλεσθεί. Πρωτίστως, έχουν καμφθεί οι προσδοκίες για καλύτερευση της οικονομικής κατάστασης της χώρας εντός του επόμενου έτους και για παράλληλη ανάσχεση της ανεργίας, καθώς οι διαπραγματεύσεις διαρκούν περισσότερο από ότι αρχικά αναμενόταν, με τις εξελίξεις γύρω από αυτές να έχουν οδηγήσει τα νοικοκυριά σε σαφώς πιο μετριοπαθείς εκτιμήσεις για την έκβασή τους από ότι αμέσως μετά τις εκλογές.** Σε επίπεδο χωρών, η Ελλάδα διατηρεί την πρωτιά σε όρους απαισιοδοξίας στην ΕΕ, με την Βουλγαρία να ακολουθεί δεύτερη (-29,4 από -32,8 μον.), ενώ έπονται η Κροατία (-21,7 από -22 μον.) η Ουγγαρία (-21,1 από -23,6 μον.), η Πορτογαλία (-19,6 από -20,1 μον.) και η Κύπρος, η οποία καταγράφει περαιτέρω άνοδο στο σχετικό δείκτη (-18,5 από -21,9 μον.). Ο μέσος ευρωπαϊκός δείκτης κινείται πτωτικά στην ΕΕ και την Ευρωζώνη (στις -4 από -2,2 και τις -5,5 από -4,6 μονάδες αντίστοιχα), ενώ άνοδος σημειώνεται σε 11 (από 13 τον Απρίλιο και 18 τον Μάρτιο) ευρωπαϊκές χώρες. Θετικούς δείκτες παρουσιάζουν 10 χώρες²: οι σκανδιναβικές (Σουηδία, Φινλανδία, Δανία), αλλά και η Γερμανία, η Ολλανδία, το Ην. Βασίλειο, η Τσεχία, η Ισπανία, το Λουξεμβούργο και η Μάλτα. Αναλυτικά στην Ελλάδα:

- **Επιδείνωση στις προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών**

Οι προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες επιδεινώνονται και τον Μάιο σε σχέση με τον Απρίλιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -30,5 (από -29) μονάδες. Το ποσοστό των πολιτών που αναμένουν ελαφρά ή αισθητή επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης παραμένει στο 44%, ενώ το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν αμετάβλητη κατάσταση αυξάνεται στο 32% (από 29%). Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις -0,4 και -1,5 μονάδες.

- **Κάμψη του δείκτη των προβλέψεων για την οικονομική κατάσταση της χώρας**

Οι προβλέψεις των νοικοκυριών για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο βαίνουν και αυτές δυσμενέστερες τον Μάιο, με το σχετικό δείκτη να χάνει 7 μονάδες και διαμορφώνεται στις -32,5 μονάδες. Το 16% (από 20%) των καταναλωτών προβλέπει ελαφρά ή αισθητή βελτίωση στην οικονομική κατάσταση της χώρας, όταν το 46% (από 44%) κρίνει το αντίθετο. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις -2,3 και -2,1 μονάδες.

- **Οριακή βελτίωση της εξασθενημένης πρόθεσης για αποταμίευση**

Ο δείκτης της πρόθεσης για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες διαμορφώνεται τον Μάιο κατά μία μονάδα υψηλότερα, στις -73,2 μονάδες. Το 70% (από 72%) των νοικοκυριών θεωρεί καθόλου πιθανή την αποταμίευση στο επόμενο 12μηνο, έναντι του 10-11% το οποίο και πάλι τη θεωρεί αρκετά ή πολύ πιθανή. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις -4 και στις -7,6 μονάδες αντίστοιχα.

- **Επιδείνωση των προβλέψεων για την ανεργία**

Ο δείκτης πρόβλεψης για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες επιδεινώνεται και τον Μάιο, φθάνοντας τις +38,1 (από +33,4) μονάδες. Το ποσοστό των νοικοκυριών που προβλέπει ελαφρά ή αισθητή άνοδο της ανεργίας αυξάνεται στο 56% (από 52%), με το 11% (από 13%) των

² Αναμένεται θετικό πρόσημο και για την Ιρλανδία, αλλά δεν υπήρχε διαθέσιμος δείκτης για τον Μάιο

ερωτηθέντων να αναμένει το αντίθετο. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη κινούνται στις +9 και +10,6 μονάδες.

- **Στα ίδια επίπεδα η πρόθεση για μείζονες αγορές**

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.) παραμένει τον Μάιο στα ίδια σχεδόν επίπεδα με τον Απρίλιο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -60,8 μονάδες. Το 72% των καταναλωτών προβλέπει εκ νέου ότι θα προβεί σε λίγο ή πολύ λιγότερες δαπάνες, ενώ μόλις το 3% αναμένει ότι οι δαπάνες του θα αυξηθούν λίγο ή πολύ. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες κινούνται στις -17,3 και -19,7 μονάδες, σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα.

- **Ελαφρά εξομάλυνση των αποπληθωριστικών προσδοκιών των καταναλωτών**

Το αρνητικό ισοζύγιο προβλέψεων μεταβολών στις τιμές τους προσεχείς 12 μήνες εξομαλύνεται ελαφρά και τον Μάιο και διαμορφώνεται στις -8 (από -10,5) μονάδες, με το 24% (από 26%) των νοικοκυριών να προβλέπει αύξηση τιμών με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό, ενώ το 44% αναμένει σταθερότητα. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις +5,9 και +3,6 μονάδες.

- **Μείωση του ποσοστού των νοικοκυριών που δηλώνουν ότι «μόλις τα βγάζουν πέρα»**

Στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα» μειώνεται τον Μάιο στο 68% (από 71%), ενώ το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους διαμορφώνεται οριακά υψηλότερα, στο 10%. Οι καταναλωτές που δηλώνουν ότι αποταμιεύουν λίγο ή πολύ αντιπροσωπεύονται από το 9-10% του συνόλου των ερωτηθέντων το τελευταίο τρίμηνο, ενώ τέλος, το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν ότι έχουν χρεωθεί παραμένει στο 11%.

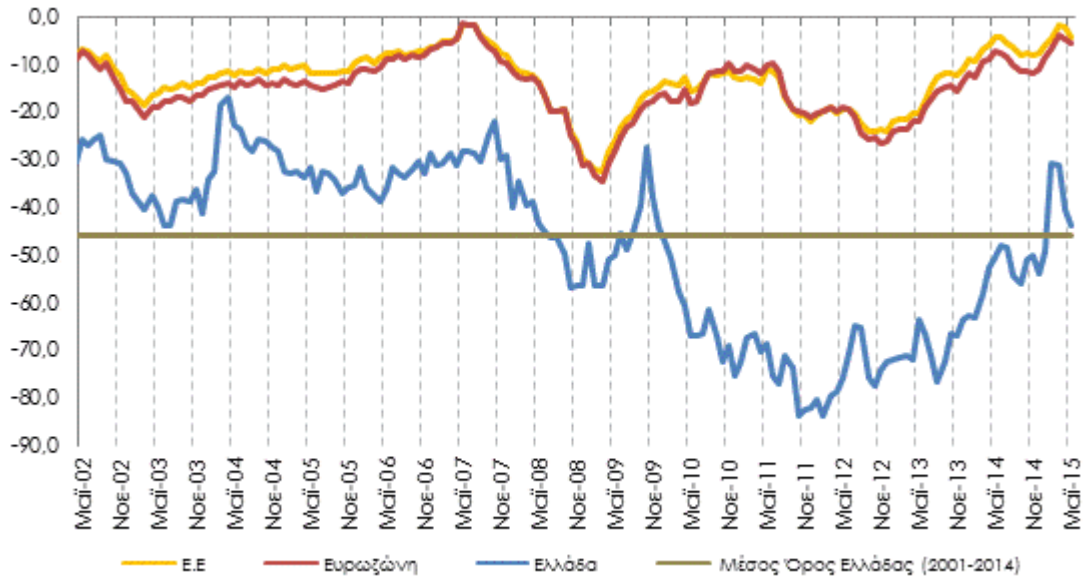
Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Περιοχή	Ακραίες τιμές		Μέσοι όροι									
	Min	Max	2001-2014	2010	2011	2012	2013	2014				
ΕΕ-28	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-12,8	-13,2	-15,5	-21,4	-16,4	-6,8				
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-14,2	-14,2	-14,3	-22,3	-18,6	-10,0				
Ελλάδα	-83,8 Οκτ-11	-16,9 Απρ-04	-45,8	-63,4	-74,1	-74,8	-69,3	-54,0				
Περιοχή	2014											
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-28	-8,8	-9,3	-6,6	-5,7	-4,1	-4,3	-5,5	-6,4	-8,0	-7,4	-8,1	-7,5
Ευρωζώνη	-11,6	-12,7	-9,3	-8,6	-7,1	-7,5	-8,3	-10,1	-11,4	-11,1	-11,6	-10,9
Ελλάδα	-62,7	-63,1	-58,0	-52,6	-50,5	-47,7	-48,1	-54,2	-55,8	-50,9	-49,9	-53,9
Περιοχή	2015											
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-28	-5,8	-4,4	-1,8	-2,2	-4,0							
Ευρωζώνη	-8,5	-6,7	-3,7	-4,6	-5,5							
Ελλάδα	-49,3	-30,6	-31,0	-40,5	-43,6							

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση κάθε μεγέθους υπερτερεί του ποσοστού όσων προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

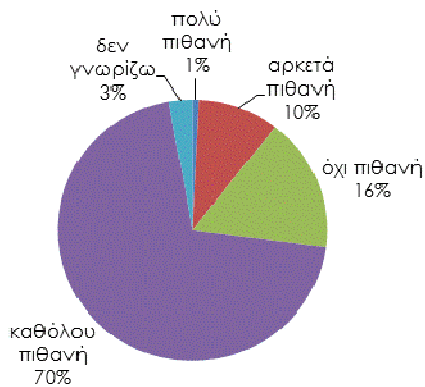
Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

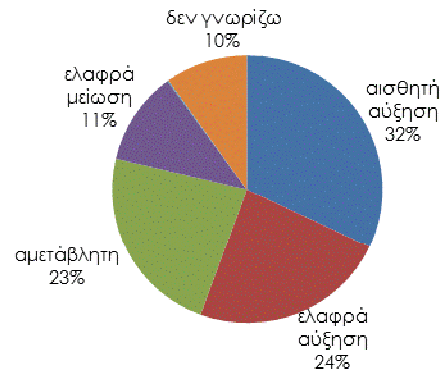
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 7: Βασικοί δείκτες έρευνας καταναλωτών το επόμενο 12μηνο

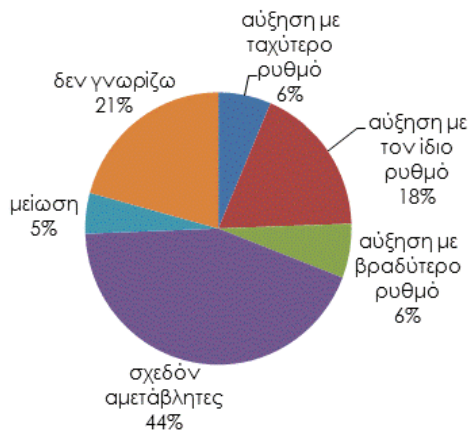
ΠΡΟΘΕΣΗ ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΗΣ

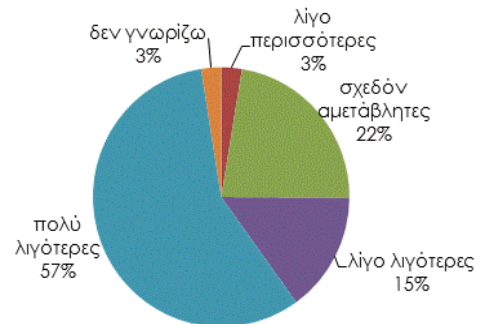
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΤΙΜΩΝ

ΠΡΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΜΕΙΖΟΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

Πηγή: IOBE